

# DOMOVINA

## Oglaš:

Za 1 mm × 60 inseratnega stolpiča mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

## Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6.

## Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

## Valutno vprašanje rešeno! Krona za krono.

Radi valutne reforme naša krona že poskočila na vrednosti.

V seji ministrskega sveta preteklega ponedeljka je padel Veljkovičev prvotni predlog za rešitev valute. Kakor znano je hotel Veljkovič avstrijsko krono zamenjati za nove bankovce, ki bi na eni strani veljali za dinarje, na drugi za krone. Kolikor bi bilo na eni strani dinarjev, tolikrat po štiri bi bilo na drugi strani natiskanih kron. Glavna napaka Veljkovičevega načrta je bila ta, da je hotel uvesti denar, ki bi predstavljal krono in dinar kot dva za vse čase skupaj zrastle dvojčka. V Zagrebu, v Ljubljani in tudi v Beogradu so se pa oglasile zahteve, da naj se uvede samo ena vrsta vrednosti denarja ter izda v ta namen enoten dinar; če se pa že hoče imeti krono in dinar, potem naj se pa ta dva popolnoma ločita in izdajo zase krone in zase dinarji. Pri tem se je kazalo na težke gospodarske in politične posledice, ki bi morale nastopiti, ako bi se uresničil Veljkovičev načrt. V ponedeljkovi ministrski seji je Veljkovič svoj predlog umaknil ter sprejel predlog trgovskega ministra dr. Kramerja, katerega glavni pomen teži v tem, da ustvarja poleg dosedanjega bančnega dinarja še popolnoma samostojno in od dinarja neodvisno krono. Na ta način obdržimo v Jugoslaviji še naprej dve vrsti denarja, krone in dinarje. Eua kot druga ima prosto pot, se lahko poljubno dviga in pada, ne da bi pri tem trpela tudi druga vrsta. Kako se bo izdalo nove krone, na kakšnem papirju in kako natiskane, je čisto postranska stvar. Ker novih kron nimamo natiskanih, je najbolj pametno, ako porabimo v ta namen že dotiskane, takozvane državne dinarje, ki ne hajo biti dinarji, čim se jih označi kot krone. Ako bi imeli dovolj novih bankovcev natisnjenih, bi bilo najboljšje, da bi jih porabili za krone v isti višini vrednosti, kot jo kaže na posameznih vrstah bankovcev dinar. V tem slučaju bi se na novih novčanicah na obeh straneh izpremenilo samo ime dinar v krono. Ker pa je novih dinarjev le malo čez 2½ milijardi, ne moremo z njimi drugače zamenjati, kot da manjše dinarje porabimo za višje kronske bankovce. Stare krone se bodo zamenjale za nove brez vsakega odbitka. Priznanice od zadnjega kolkovanja bodo menjavale tako kot krona, vsled česar bo vsak dobil priznanico izplačano v novem denarju. Minister Veljkovič je v ministrski seji izjavil, da ne bo več izdajal novih bančnih dinarjev. Kakor se čuje, se namerava stare dinarje popolnoma potegniti iz prometa. Na ta način bi krona zavladovala v celi državi. Čim bi bil potegnjena ves stari dinar iz prometa, bi se nato brez vsake težave končno zamenjale krone za nov dinar. Velikanske važnosti je ministrski sklep v tem oziru, da bo nove krone izdajala Narodna banka in da bo zanje jamčila država, dočim je bila dosedaj krona navadna cunja, ki je imela za gospodarja falirano Avstro-ogrsko banko. Učinek valutne reforme in nje blagodejne posledice bodo državljeni v kratkem lahko čutili in videli.

### KOLIKO JE NATISKANIH NOVIH BANKOVCEV?

Kakor znano, je bivši minister Ninčič na vse mogoče načine zavladoval tiskanje novega državnega denarja. Njemu so pa šle na roko tudi francoske tiskarne, ki so vsak dan imele drug izgovor,

samo, da ni bilo treba dotiskati naročenega števila novčanic. Dasi je demokratska vlada po svojem nastopu smatrala za najvažnejšo dolžnost pospešiti tiskanje novih bankovcev, s katerimi bi bilo mogoče zamenjati raztrgane avstrijske krone, vendar jih še danes ni natisnjenih toliko, da bi se mogla zamena izvršiti brez težav. Dosedaj je naša država prejela za 100 milijonov dinarjev petdinarskih bankovcev, za 300 milijonov desetdinarskih, za 270 milijonov dinarjev dvajsetdinarskih, za 500 milijonov dinarjev stodinarskih in za 1500 milijonov dinarjev tisočdinarskih bankovcev. Vseh državnih bankovcev je torej na razpolago komaj za 2 milijardi 670 milijonov dinarjev.

### PRVE POSLEDICE ZAMENJAVE KRON.

Zagreb, 13. jan. Prve posledice zamenjave kron, kakor je bila sklenjena v ministrskem svetu, se že čutijo: tuje valute so začele padati in tečaj jugoslovanske krone rasti. Za 100 avstrijskih kron se plačuje samo še 45 jugoslovanskih kron, za dolar samo še 75 kron! Pričakovati je nadaljnje padanja tujih valut.

### PRVI VTISK VALUTNE REFORME.

Kakor mora je ležalo na ljudeh valutno vprašanje. Kar oddahnilo se je vse, čim se je včeraj izvedelo, da dobimo namesto avstrijske novo jugoslovansko, od Narodne banke izdano krono. Zagrebško časopisje je polno hvale, da je demokratska vlada to življensko vprašanje vsega naroda tako srečno rešila. Nekateri listi v Ljubljani in

v Zagrebu so izšli v posebni izdaji ter povzdigovali zasluge demokratov. Na drugi strani pa so postali krotki in ponižni oni, ki so hujskali ljudi zoper demokrate in mislili, da bo valutno vprašanje razbilo vlado. Današnji „Slovenec“ prinaša klavern članek o rešitvi valute, v katerem sicer prizna, da je sedanja provizorična ureditev valute dobra, vendar pa to priznanje prekriva z napadi na ministra Kramerja, čigar največja zasluga je, da se je valutno vprašanje rešilo tako, kakor se je. Očitati vladi, da se je umaknila, je smešno, ker se ji ni bilo treba umikati. Vlada je šele s predvčerajšnjim sklepom zavzela svoje stališče v valutni reformi. Kar se je slišalo in pisalo o valuti pred tem sklepom, so bili nazori posameznih ljudi, ki niso bili — kakor se je pokazalo — prav nič merodajni za sklep vlade. Sreča naša je, da niso sedeli sedaj v vladi radikalci in klerikalci; kajti v tem slučaju vemo, da bi ne imeli več jugoslovanske krone, pač pa bi se moralo zamenjati 10 K za 1 dinar. Na tem stališču je stal Protić, zaveznik klerikalcev. Pa tudi klerikalni poslanci niso bili veliko drugačnega mnenja; kajti Ninčiču so že zdavnej izjavili, da nimajo nič proti temu, da se zamenjajo 3 K za 1 dinar. Ako sedaj prihaja po srečni rešitvi valutnega vprašanja tudi še „Večerni list“ z novimi hujskarijami zoper demokrate in skuša jemati novi jugoslovanski kroni kredit, je le dokaz, kako brezvestni so klerikalci in kako se od jeze penijo, da se je vsa njihova gonja v valutnem vprašanju na koncu vendarle izkazala kot ostudna laž in varanje naroda.

## Odločilni trenotki za naš zapad.

Prvi neposredni razgovor med Jugoslovani in Italijani.

Pariz, 12. jan. (Izv.) V soboto se je vršil prvi pogovor med italijanskim ministrskim predsednikom Nittijem in ministrom zunanjih zadev kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev Ante Trumbičem. Ta pogovor je bil povsem neobvezen in informativen. Odkar se je zrušila Avstrija, je to prvi neposredni pogovor med Jugoslavijo in Italijo; kajti Italijani dosedaj Jugoslavije niso hoteli priznati. V pogovoru je

iznesel italijanski ministrski predsednik vse možne varijante (izpreminjevalne predloge), katere bi mogla Italija sprejeti, medtem ko je Trumbič povedal, na katerih podlagah je vsak dogovor izključen. Kot take točke, o katerih se ne da niti obravnavati, je označil: 1.) vsako posest Italijanov v Dalmaciji, 2.) suvereniteto Italijanov nad Reko. Razgovori se bodo nadaljevali.

### ZBOROVANJE DEMOKRATIČNE STRANKE V OSJEKU.

LDU. Osjek, 12. jan. V nedeljo se je vršilo dobro obiskano zborovanje osjeških pristašev demokratske stranke. Govoril je poslanec dr. Angjelinović o našem zunanje- in notranjepolitičnem položaju.

### MIROVNA POGODBA Z MADŽARSKO.

LDU. Lyon, 13. jan. (Brezlično.) V torek zjutraj bo vrhovni svet v svoji seji najbrže določil dan, ko se bo izročila madžarska mirovna pogodba budimpeštanski delegaciji. Verjetno je, da se to ne bo zgodilo pred koncem tega tedna.

### POGAJANJA MED ČEHOSLOVAŠKO IN AVSTRIJO.

LDU. Praga, 12. jan. (ČTU.) List „Bohemia“ izraža svoje nezadovoljstvo zaradi stanja doktor Rennerjevih pogajanj v Pragi in javlja, baje iz

avstrijskega vira, da napredujejo ta pogajanja zelo neugodno in da v krogih avstrijske delegacije vlada velika potrto. Kljub vsej prijaznosti Čehov in pristrčnemu sprejemu se dosedaj pogrešajo stvarne koncesije, tako da dosedaj doseženi rezultati zaostajajo daleč za nadami, ki so se stavile na potovanje dr. Rennerja v Prago.

### NOVI VLAKI NA SLOVENSKEM.

LDU. Ljubljana, 13. jan. Ravnateljstvo državnih železnic razglašajo: S 15. januarjem vozijo iz Ljubljane do Trbiža, Podbrda, Bač, Borovelj, Bubnjarcev, Kočevja in Straže zopet dosedaj odpovedani zjutranji osebni vlaki in se vračajo iz omenjenih postaj zvečer zopet v Ljubljano. Dalje se otvori na progi Svetna vas—Zihpolje—demarkacijska črta pri Celovcu z istim dnevom osebni promet in imajo vsi do Svetne vasi in od tam vozeči osebni vlaki priključek na vlake preko Zihpolja.



## Kulturni boj.

Zgodovina nam pripoveduje, da se je cesarju Konstantinu v davnih časih prikazal pred bojem križ z napisom: V tem znamenju boš zmagal. Cesar Konstantin, kot predstavitelj posvetne oblasti na zemlji naj postane veren in vnet pristaš katoliške cerkve, podpira naj njeno stremenje po moči in slavi in katoliška cerkev bo podpirala tudi njega pri vseh prilikah, pri vseh sitnostih in težavah vladanja nad nemirnimi in sitnimi zemljani. V tem pravljicnem dogodku se zrcalijo vse težnje cerkve, da uveljavlja svojo voljo in moč v vseh panogah državnega življenja. Državna moč ne sme biti samostojna, enako pravična in dobra za vse grešnike tega sveta, za brezbožne Turke in za najvernejše katoličane, državna oblast mora po volji cerkvenih vladarjev s svojimi ukrepi, dejanji in nehanji krepiti in pospeševati moč cerkvene vladavine. Cerkev, kot organizirani vladavini, ne gre za procvit in poglobitev vere kot take, za razširjanje dobre нравnosti in bogaboječnosti, njej gre le za rast svoje politične in gospodarske moči, brez ozira na desno in levo. Tako hotenje je cerkev pokazala takoj, ko je izšla iz katakomb, takoj, ko je njen vpliv prišel na dvore posvetnih vladarjev. Ves srednji vek in velik čas nove dobe je priča brezobzirnega cerkvenega gospodarstva. Kdor se ni slepo in ponižno pokoril rimskemu papežu, njihovim škofom in duhovnom, je bil izključen iz cerkve, izročen je bil najhujšim preganjanjem in če je bil kdo posebno zakrknjen, je moral iti živ na grmado, kjer so ga sezgali. Brezobzirno in neusmiljeno je gospodarila rimska cerkev. In ko je bila njena moč utrjena, da se je zdelo, da ni na svetu nikogar več, ki bi jo pahnil raz prestol političnega in gospodarskega vladanja in jo vrnil zopet k Bogu in njegovim naukom, takrat so ostali v cerkvi sami ljudje, ki so videli, da bo početje in gospodarjenje cerkve same krivo, da bo vera pešala in padala. Bili so duhovni oni neustrašeni možje, ki so imeli korajžo, da so glasno zakričali rimskim papežem in škofom: Tako ne gre več naprej! Vero bodete zapravili! Cerkev je opustila svoj pravi poklic, duhovniki, glasniki Boga in njegove vere so udani nenravnosti, goljufiji in sleparijam. Kristus je učil vse drugo vero, kakor jo vi živite in razširjate!

Goljufije z odpustki, grešno življenje duhovnika je dvignilo več bogaboječih mož in hoteli so cerkev reformirati, hoteli so jo izčistiti od resnih grehov in napak. Vstal je na Nemškem Martin Luter, bogaboječ menih, ki je imel pogum, da je odpovedal pokorščino Rimu in škofom. Za njim so tudi v drugih zemljah vstali ljudje, ki so hoteli imeti čisto vero, nepokvarjeno cerkev. Pri nas na Slovenskem je bil to Primož Trubar. Začel se je strašen boj, vsa Evropa je bila eno samo bojno polje, ječe so se polnile in grmade so gorele. Na Češkem je pridigoval čisto vero Kristusovo slavni Hus.

Pokvarjenost cerkve je bila vzrok, da so se celi narodi odtegnili Rimu in da so nastale nove vere. Boj z Rimom in z močjo cerkve se je začel, narodi in države so videle, da je vpliv cerkve škodljiv gospodarskemu in kulturnemu napredku in polagoma so začeli metati od sebe jarem cerkvenega gospodarstva. Vodilni možje v posameznih državah so spoznali, da se mora za blagor ljudstva na zemlji brigati samo država, za dušno zveščanje naj skrbi vsaka vera sama. Uvideli so, da je za napredek neobhodno potrebno, da so vsi ljudje v državi enaki, da ni nič več vreden katoličan kakor protestant, da je krivično, ako država proglasi samo eno vero za državno vero, da je krivično, ako se razne službe podeljujejo le pripadnikom ene gotove vere. Čim dalje bolj je prodiralo prepričanje, da se cerkev ne sme vmešavati v gospodarska in kulturna državna vprašanja, pa tudi država se ne sme vtikati v čisto cerkvena vprašanja. Državni zakoni morajo biti taki, da sta država in cerkev od sebe popolnoma ločena, da je državi in cerkvi in vsaki veri omogočen prost in svoboden razvoj. Vsaka cerkev, ki družni v sebi pripadnike enega veroizpovedanja, naj bo kakor vsako drugo društvo, za katerega procvit in napredek naj skrbe člani sami. Kajti krivično je, ako morajo za zidavo cerkve ene vere, prispevati tudi občani druge vere. Ustanove naj se cerkvene občine, ki so popolnoma samostojne in neodvisne od političnih občin in ki skrbe izključno za cerkvene potrebe dotične cerkve. Država, kot velika gospodarska in kulturna organizacija, mora skrbeti za človeški napredek, za človeški rod in zato mora tudi samo država imeti pravico predpisovati, kako naj se sklepajo veljavni zakoni. Ti predpisi pa morajo biti za vse državljane enaki in isti. Ker mora država skrbeti za družino in

otroke, zato mora samo država imeti pravico reči, kdaj je zakon, vez moža in žene, veljaven in kdaj ne, kdaj se zakon lahko razveljavi itd. In zato so tudi že skoraj vse države uvedle obvezen civilni zakon, to se pravi, da se zakoni sklepajo veljavno le pred državno oblastjo in po državnih predpisih. Predpisi cerkve za državo ne morejo biti obvezni. In ker se svobodna in demokratična država ne sme vtikati v zadeve cerkve, zato tudi ona ne sme braniti, da bi verniki ne sklepali zakonov tudi po cerkvenih predpisih — ako to žele in hočejo. Pred državo pa je veljavo samo zakon, ki je sklenjen po državnih predpisih. Država mora skrbeti, da ljudstvo zna brati in pisati, da si prisvoji razna znanja, da lažje bojuje življenski boj. Zato mora samo država in samo ona imeti pravico odločevati o šolah in predpisovati, kaj se bo v šolah poučevalo itd. Šole so državna naprava in v državne naprave se cerkev ne sme vmešavati, kakor se država ne sme v cerkvene. Za ohranitev in poglobitev vere naj skrbi vsaka vera zase — v svojih cerkvah in po svojih duhovnih, šola pa naj bo ista in enaka za katoličana in Turka, ker oba morata biti enakovredna državljana. Temu, da se države hočejo otresti starega vpliva raznih cerkev, da hočejo cerkvam zabraniti vmešavanje v čisto državne stvari, temu pravijo kulturni boj. To je strašna beseda, ki razdraži in razburi vso cerkveno gospodo vseh ver. Zakaj? Zato, ker vedo, da bo ta boj dosegel, da bo konec njih gospodarstva, moči in slave. To pa ima vsak tako rad! Boje se, da bo konec zlatih dni, da kmetu ne bo več treba dajati bere in drugih dobrot. In da bi to prepričali in da bi kmeta in nerazsodne druge ljudi zase pridobili, pravijo, da s kulturnim bojem hočemo uničiti vero. Vere se nihče ne dotika, vera naj ima vso mogočo prostost in možnost razvoja — hočemo samo, da se cerkev v državne stvari ne vtika. To je resnica, vse drugo je laž. Resnice pa nočejo ljudstvu povedati, kajti potem bi bili kar naenkrat pastirji brez črede.

Kulturni boj je potreben za gospodarski napredek in za javno moralo in — za vero. Ne verujte lažem, ker one so samo zato tu, da pastirji niso brez črede!

## Kmetijstvo, trgovina in industrija.

**g. Naša pristanišča.** Navzlic temu, da nas hoče Italija na Jadranskem morju občutno oškodovati, imamo Jugoslovani še vedno dovolj lepih in dobrih pristanišč za razvoj naše pomorske trgovine. Ako n. pr. izgubimo Reko, imamo takoj zraven Sušak, ki ga lahko v kratkem izpremenimo v prvorazredno pristanišče. Razen tega je otok Krk tako blizu obale, da bi se ga dalo zvezati z obalo po železnici in na otoku Krku je dovolj pripravnega prostora za pristanišča. Split v Dalmaciji je kot ustvarjen za to, da postane veliko pristanišče, samo železnice se morajo zgraditi v njegovo zaledje. Enako je z Dubrovnikom, Šibenikom itd. O, ne bodo nas, ne, zadavili Italijani na našem morju! Imeli bomo dovolj pristanišč za teh par let, dokler bo Italija še gospodovala v enem delu našega Primorja. Potem si bomo pa vzeli vse, kar je našega, kakor si Italija jemlje sedaj tuje. Mi vsaj tatovi in roparji ne bomo, ker bomo vzeli svoje.

**g. Predumji južne železnice.** Avstrijska vlada je izplačala južni železnici ponovni predjem v višini 12 milijonov kron. Tako je dobila južna železnica v enem samem letu 90 milijonov kron predjema za svoje proge na avstrijskem ozemlju.

**g. Železna industrija v Jugoslaviji.** V zagrebški posvetovalnici trgovske in obrtne zbornice je bilo te dni posvetovanje železnih industrijalcev. Zastopanih je bilo devet raznih velikih podjetij iz vsega kraljestva in uprave državnih železnic iz Zagreba in Sarajeva in ravnateljstvo južne železnice iz Ljubljane. Najprej se je posvetovalo o carinskih zadevah železne stroke in izdelana je bila obsirna spomenica, ki jih izročijo trgovsko-obrtne zbornice ministrstvu za trgovino in industrijo. Potem se je razpravljalo o raznih strokovnih vprašanjih, o nabavi premoga, koksa, olja, sirovega železa, jermenov za pogon strojev in drugih potrebščin. Sklenjeno je bilo, da se osnuje zveza jugoslovanskih industrijalcev železa s sedežem v Zagrebu in v prvi polovici februarja se že sestane v Zagrebu ustanovni občni zbor zveze.

**g. Tvorница sukna v Leskovcu.** V Leskovcu, v južni Srbiji, se nahaja velika tvorница sukna, ki je pa za časa vojne precej trpela. Minister za prehrano in obnovitev je odredil, da se ima ta tvorница takoj popraviti in upati je, da začne tvorница že v teku meseca februarja z obratom. Volne imamo v državi in ko se ustanovijo še to-

varne, oziroma ko začnejo z obratom že obstoječe tvornice, bomo mogli sami izdelovati sukno in ne bomo odvisni od inozemstva, ki nas ravno v tem oziru občutno odira.

**g. Izvoz volne.** Čehoslovaška vlada je prosila našo vlado, da bi dovolila izvoz volne iz naše države na Čehoslovaško, ki bi nam kot kompenzacija dala izdelano sukno. Ampak iz tega menda ne bo nič, ker volno sami rabimo in jo bomo doma predelali v sukno, posebno že zato, ker nam ponuja Čehoslovaška pre malo gotovega sukna za našo volno.

**g. Nova elektrarna v Beogradu.** Beograjska občina misli porabiti vodno silo v Kostelcu za svojo električno centralo, ki bi jo tam postavila. Ta elektrarna bi zadostovala za razsvetljavo prestolnice in za vso njeno industrijo in — kar je najvažnejše — električna sila bi bila cenejša, ker ne bi rabila premoga in mesto ne bi bilo tako odvisno od dovoza premoga.

**g. Odprava drv za Italijo.** Zagrebško ravnateljstvo državnih železnic javlja: Drva, ki so določena za Trst stara luka, prevzamejo železnice za prevoz samo, ako je na tovornih listih od Magazini Generali v Trstu pritisnjen pečat „nulla osta“. Drva, določena za Italijo se pa prevzamejo samo, ako je tovornemu listu priloženo v dveh izvodih potrdilo o prevozu.

**g. Veliko nacionalno posojilo** je razpisala italijanska vlada ter se z velikimi plakati v slovenskem jeziku obrnila do prebivalstva tudi v zasedenem ozemlju. Civilni komisar v Postojni je pozval med drugimi tudi Notranjsko posojilnico in Občinsko hranilnico v Postojni, da podpišeta italijansko posojilo. Načelstvi teh denarnih zavodov pa sta podpis odklonili. V oklicu za posojilo priznava rimska vlada slabi finančni položaj države in obupno kliče na pomoč. Posojilo se izda po tečaju 87-50 ter je petodstotno.

**g. X. emisija delnic Ljubljanske kreditne banke.** Vsled sklepa upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke povišuje se delniška glavica na 30.000.000 K z izdajo 25.000 novih delnic, od katerih imajo dosedanji delničarji pravico prevzeti skupnih 20.000 novih delnic na podlagi vsakih pet starih dve novi delnici po tečaju 700 K in ostalih 5000 novih delnic se bode dodelilo onim delničarjem, ki bi želeli imeti razen optiranih še večje število delnic, in novim subskribentom po tečaju 900 K tel quel. Z ozirom na visoki tečaj, ki sedaj notira na borzi, je emisijski tečaj od 900 K zelo ugoden in ker poteče rok subskripcije dne 31. t. m., se opozarjajo gospodje interesenti, da svoje prijave pravočasno vpošljejo Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, odnosno njenim podružnicam v Mariboru, Celju, Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Borovljah glasom današnjega inserata.

**g. Monopol kavinih surogatov v Trstu.** V Trstu je od 1. januarja 1920 vpeljan monopol na kavine surogate (primesi).

**g. Tuji kapital v avstrijskih bankah.** Finančne razmere, ki so nastale v Avstriji po polomu, so naravnost obupne in velike dunajske banke, ki so prej vladale v celi veliki avstrijski državi, si poskušajo pomagati s tem, da se vdajajo francoskemu, angleškemu in italijanskemu kapitalu, ki bo kmalu popolnoma gospodaril v Avstriji, ampak banke pridobijo nazaj vsaj nekaj svoje nekdanje veličine. V tem tiči pa tudi vzrok, zakaj evropske zapadne velike sile tako želijo, da bi stopile Jugoslavija in Čehoslovaška v gospodarsko zvezo: da bi dunajske banke, ki imajo sedaj francoski, angleški in italijanski kapital, še dalje gospodarile pri nas in nas izzemale. Pa ne bo iz tega nič, mi Avstrije ne rabimo niti politično, niti gospodarsko, ker smo dovolj močni za samostalno politično in gospodarsko življenje.

**g. Zamenja bankovcev na Rumunskem.** Ameriška vlada je obvestila rumunsko vlado, da je že odposlala za Rumunijo prvi del naročenih novih dveh milijard lejev. Kakor hitro prispe ta pošiljatev na Rumunsko, bo rumunska vlada zamenjala krone, rublje in drug denar, ki cirkulira po državi kot posledica vojne.

**g. Svetovni rekord v ladjedelstvu.** Neka ladjedelnica v Kaliforniji je spustila v morje šest velikih parnikov. Ameriški listi pravijo, da je to svetovni rekord, ker nobena ladjedelnica ni še spustila v morje v enem dnevu šest novih parnikov.

**g. Draginja v Ameriki.** Iz Novega Jorka javljajo, da je izvoz iz Amerike zelo močan in da so zaradi tega cene živilom silno poskočile. Draginja je tako velika, da se že misli na uvoz, samo da se draginja zmanjša.

**g. Važna iznajdba.** Angleški profesor Arnold je izumil novo vrsto jekla, ki menda prekaša vse



dosedanje vrste jekla. Arnold rabi namesto tungstena za mešanje z železom molybdenum (trda, srebrnoba kovinska prvina). Če bo mogoče pridobivati molybdenum v večjih množinah in če se mu bo cena znižala, se bo tungsten popolnoma potisnil v kot, kajti 6 % molybdenuma bo opravilo več kot 18 % tungstena. Kovina molybdenum se večina pridobiva v Kanadi. Kake lastnosti bo imelo nov jeklo, se javnosti še ni povedalo. Arnold bo iznajdbo patentiral v Angliji in v Ameriki. Angleška vlada je profesorja Arnolda vprašala, če hoče izročiti svojo iznajdbo državi in pod kakimi pogoji.

**g. Nove vrste pisalni stroj.** V Ameriki so izumili nove vrste pisalni stroj, ki služi za razmnoževanje. Stroj kopira sam od sebe veliko množino pisem z velikansko brzino. Za pogon stroja služi mal motorček.

**g. Dolgovi** vseh svetovnih narodov so vsled zadnje vojne narasli čez 200 milijard dolarjev. K tem pa niso še vračunjeni stroški za demobilizacijo armad in za popravo po vojni nastale škode.

## Politične vesti.

**p. Ministrski predsednik Davidović o jadranskem vprašanju.** Naš ministrski predsednik gospod Ljubomir Davidović je sprejel urednika rimske „Epohe“, ki ga je italijanska vlada gotovo nalašč zato poslala v Belgrad, da bi zvedel, kak veter tam piha, ako bi se dalo doseči kak sporazum z nami. No, urednik „Epohe“ je imel priliko čutiti, da piha v Belgradu prav odločno jugoslovanska sapa, ker ono, kar mu je povedal naš ministrski predsednik, je bilo čisto pravilno jugoslovansko stališče in ako se bodo hoteli Italijani z nami sporazumeti, bodo morali pač v marsičem odnehati in postati bolj ponižni v svojih zahtevah, ne pa zahtevati reči, v kateri mi ne moremo in nočemo privoliti. Ministrski predsednik Davidović je izjavil, da je iskren prijatelj sporazuma z Italijo, ki pa mora spoštovati naše pravice.

**p. Naši muslimani.** V Jugoslaviji imamo kak poldrugi milijon muslimanov, in sicer v Bosni-Hercegovini, Makedoniji in deloma tudi v Črni gori. Oni so sicer turške vere, ali po jeziku in po krvi so Jugoslavlani, naši bratje, del troimenskega našega naroda. Bistri ljudje so to, ampak v pomanjkanju šol in iz raznih drugih vzrokov so zelo zaostali za nami, ker dokler so bili pod Turčijo, niso mogli napredovati, Avstrija se pa v Bosni tudi ni brigala za napredek in povzdigo ljudstva, temveč je tam iskala samo svoje koristi. Pravoslavni Bosanci so sami skrbeli za svojo izobrazbo in za svoje šolstvo. Muslimani so bili pa preveč konservativni (starokopitni) in niso imeli nobenih pravih voditeljev. V Jugoslaviji pa mora dobiti vsak priliko za izobraževanje in dolžnost naprednejših Jugoslovanov je, skrbeti za to, da se naši bratje muslimanske vere ravnatoko izobrazijo in napredujejo kot vsi drugi Jugoslavlani. Sicer pa imajo naši muslimani že precej svojih izobraženecv in jih bodo imeli vedno več. Ampak mi drugi jih ne smemo prepustiti same sebi, ker naši muslimani so del našega naroda in jih moramo kot take tudi smatrati.

**p. Razpadanje radikalne stranke.** Iz Belgrada javljajo, da pada število pristašev srbske radikalne stranke, zaveznice naših klerikalcev, vsak dan bolj. V sami Srbiji so takointako že poprej bili zelo slabi, sedaj pa izgubljajo pristaše tudi v Vojvodini in v Bosni. Vsi ti nekdanji radikalci stopajo v vrste demokratične stranke. Radikalci so se zavedali, da so v Srbiji izgubljeni in so se vrgli z vso silo na Vojvodino in Bosno, sedaj jih pa tudi tukaj ne marajo, odkar so se združili s protijugoslovanskimi pravaši in klerikalci. Razun radikalcem bo to silno neprijetno tudi našim klerikalcem, ki so vse svoje upe polagali v radikalce, ki bi jim izročili Slovenijo na milost in nemilost, kakor Hrvatsko pravašem, samo da bi oni nemo-teno delali kar bi hoteli v Srbiji, Vojvodini in Bosni. Je vse zastoj: Jugoslavija je preveč zrela, da bi pustila na krmilo stranke, ki bi si jo medsebojno lepo razdelile na posamezne pašalike. Jugoslavija hoče biti močna in velika in zato odklanja stranke, ki bi jo razdelile na manjše dele in s tem oslabilo.

**p. Nemškutarška nesramnost.** „Zveza ženskih društev na Koroškem“ je sklenila prirediti koroški šolski mladini božičnico, in sicer brez ozira na narodnost, in je nabirala prispevke med Slovenci in Nemci. V samem Velikovcu je bilo nabranih v ta namen 8723 K, in sicer so darovali Slovenci 8275 K, Nemci pa samo 448 kron. In ti nesramni nemškutarji so potem razdeljevali šolskim otrokom listke, na katerih je bilo tiskano, da so Jugoslo-

vani pobirali pri Nemcih prispevke in da se je s temi nemškimi prispevki priredila božičnica! Tako nesramni znajo biti naši Nemci in nemškutarji, to pa je mogoče samo zato, ker smo Jugoslavlani predobri in premehki nasproti njim, ki tega ne zaslužijo. Bo res treba pokazati tem Nemcem železno pest, kakor so jo oni kazali nam tisoč let, četudi nam nikdar niti na misel ni prihajalo, da bi zakrivali take nesramnosti proti njim, kot jih oni zakrivljajo proti nam.

**p. Celovski Nemci za Jugoslavijo.** V Celovcu so imeli tajno zborovanje v hotelu Grömmer, kjer so zbrani Nemci sklenili, da bodo glasovali za Jugoslavijo. To je sad spoznanja, da so razmere pri nas vendar še najboljše.

**n. Izročitev mirovne pogodbe Madžarski** se baje izvrši jutri, v četrtek. Iz nje bodo Madžari izprevideli, da so vsi njihovi upi splavali — po Donavi in da se bodo morali zadovoljiti s tem, da jim ostane samo čisto madžarsko ozemlje, kakor se je tudi Avstrija morala zadovoljiti samo z nemškim ozemljem. Madžari namreč še vedno sanjajo, da dobijo nazaj slovaške in jugoslovanske kraje in se nikakor ne morejo živeti v nove, tesne razmere. Kaj so pa bili poprej tako neumni, da so se pollašali tujih ozemelj? Sedaj so kaznovani kakor bodo enkrat kaznovani Italijani, ki se pollašajo tujih ozemelj.

**n. Izvršilni odbor zveze narodov** se skliče za prihodnji teden v Pariz, da sklepa med drugim o odredbah, ki so v mirovni pogodbi določene za saarsko kotlino.

**n. Naselitev lužiških Srbov v Jugoslaviji.** V Nemčiji živi posebno slovansko pleme, takozvani lužiški Srbi. To slovansko pleme bi moralo ostati pod Nemčijo, kjer bi prej ali slej izginilo v nemškem morju. Da se temu izognejo, so sklenili lužiški Srbi, da se preselijo v Jugoslavijo, kjer je prostora dovolj in so poslali posebno odposlanstvo v Beograd, da dobijo od naše vlade dovoljenje za to. Ker so lužiški Srbi zelo premožni, ne bo njihova naselitev državo nič veljala in zato se proužni gotovo ugodi.

**n. Baranjski madžaroni.** Med drugimi je naša država dobila od Ogrske tudi pokrajino Baranjo. Ljudstvo je jugoslovansko, je pa tudi nekaj Madžarov in madžaronov kot na Koroškem Nemcev in nemškutarjev. Sedaj so oblasti prišle na sled na široko zasnovani zaroti teh elementov, ki so se pripravljali, da se 25. t. m., ko bodo volitve v madžarski parlament, odcepijo od naše države. Pa se bo tem ljudem že stopilo na prste in se jih poklicalo k pameti! Ako jim pri nas ne ugaja, naj se izgubijo na Madžarsko. Mi zaradi par Madžarov, ki so se na našem ozemlju nastanili, ne bomo odstopali Madžarski cela naša okrožja!

**n. Poljaki ostanejo kakršni so bili.** Poljsko državo je svoječasno uničila aristokracija, ampak Poljaki se iz tega še vedno niso nič naučili. Sedaj je Poljska sicer republika, ampak stare aristokratske navade hoče vseeno obdržati. Državo bodo razdelili na več „vojvodin“, samo, da bodo nekateri ljudje lahko nosili lep naslov. Mi imamo vojvode samo v armadi, ker tam so res vojvode, ker vodijo armadne voje, pri civilni upravi so pa razni „vojvode“ res popolnoma nepotrebni. Pa kaj hočemo: ponekod so že taki ljudje, ki se jim to zdi dobro in času primerno.

**n. Švica hoče biti za vedno nevtralna.** Švica je pripravljena stopiti v zvezo narodov, ali samo pod pogojem, da se ji enkrat za vselej garantira njena nevtralnost. O tem se sedaj pogajajo v Parizu in najbrže pride tja tudi predsednik švicarske federacije Ador osebno.

**p. Angleži za izgon Turkov iz Evrope.** Londonška „Times“ piše o skorajšnjem reševanju turškega vprašanja in se odločno protivi temu, da bi Turki še dalje ostali v Carigradu. Že več kot 300 let je prisotnost Turkov v Carigradu največji vzrok skoraj vseh vojen v Evropi in dokler se Turki ne umaknejo v Azijo, ne bo v Evropi trajnega miru.

## Novosti.

**n. Naročnikom.** Naznanjamo, da bomo pošiljali nekaj časa „Domovino“ še vsem naročnikom in to trikrat na teden, četudi bi kdo plačal le samo petkovo številko. Čim bodo vsi stari naročniki plačali naročnino, jih bomo porazdelili v dve vrsti. Zato prosimo naročnike, ki naročnino še niso poslali, da to takoj store, da nam bo čim prej mogoče točno urediti ekspedicijo.

**n. Jubilej „Učiteljskega Tovariša“.** Glasilo jugoslovanskega učiteljstva, „Učiteljski Tovariš“, praznuje 60letnico svojega izhajanja. Res, lepa doba, vsa posvečena delu ne samo za zboljšanje gmotnega stanja učiteljstva, temveč v prvi vrsti napredku slovenskega šolstva. Slovenci smo na

naše šolstvo lahko ponosni in v ne mali meri je to zasluga „Učiteljskega Tovariša“, ki je vedno visoko dvigal prapor napredka in narodnosti. V vojnem času se ga je večkrat spomnila ljubljanska policija in ga pridno „belila“, kar mu dela še večjo čast, ker to je dokaz, da je bil vedno na pravi poti — tudi takrat, ko so mnogi omagali. Želimo „Učiteljskemu Tovarišu“ v njegovem delu za učiteljstvo in za šolstvo tudi v bodoče najlepših uspehov!

**n. Zvišanje stanarine v Celju.** Mestni svet v Celju je sklenil zvišati stanarino v mestnih hišah za 80 odstotkov.

**n. Razsvetljava Maribora.** Ker je dospel pre-mog, bo mogla zopet obratovati mariborska plinarna in Maribor dobi toliko pogrešano luč. Sicer bo pa kmalu napeljana električna razsvetljava iz elektrarne v Fali pri Mariboru in potem bo luči dovolj in za razmeroma majhen denar.

**n. Krajevna organizacija JDS. v Gorenji vasi** sklicuje v nedeljo, 18. januarja 1920, ob 15. uri (3. uri pop.) izredni občni zbor, ki se vrši v gostilni pri „Anžku“. Dnevni red: Občinske volitve in aprovizacijske zadeve. Vabijo se vsi člani pa tudi vsi tisti občani, ki so proti temu, da bi še nadalje županovali in vodili našo občino šusteršičjanci, največji nasprotniki naše Jugoslavije, da se zborovanja zanesljivo udeležijo.

**n. Novi davki v Avstriji.** Oddajo premoženja vpeljejo v Avstriji. Kdor ima samo 15.000 kron premoženja, mu ne bo treba ničesar oddati, kakor tudi od 5000 kron na vsakega člana družine. Oddaja začena s petimi odstotki in se stopnjuje do 65 odstotkov. Vpeljati pa mislijo še nekatere druge davke, pa bo vseeno prav težko dovesti državne finance v ravnotežje, vseeno bodo morali dalje tiskati nove bankovce.

**n. Posnemanja vredno.** Čehoslovaški poštni minister je odredil, da se vsem znanim oderuhom in navijalcem cen odvzame telefon, ako ga imajo. Tudi pri nas naj bi se to izvršilo, bi se potem vsaj dalo včasih govoriti iz Ljubljane z Zagrebom ali Beogradom tudi v neverižniške namene.

**n. Invalidske pokojnine.** Oddelek za narodno brambo deželne vlade za Slovenijo sporoča: Za nakazovanje invalidskih pokojnin ostanejo v Sloveniji v veljavi naredbe, izdane od poverjenišva za narodno brambo, ne pa tozadevni stari avstrijski zakon.

**n. Savski most pri Beogradu zopet** otvorjen. Savski most pri Beogradu, ki je bil za časa vojne dvakrat porušen in pred nedavnim zopet popravljen, se je malo sesedel in je bil ustavljen za nekoliko dni železniški promet preko njega. Sedaj je most tako zavarovan, da lahko izdrži velike tovore in železniški vlaki zopet vozijo po njem.

**n. Nemiri na Bolgarskem končani.** Na vsem Bolgarskem je pred kratkim izbruhnila splošna stavka, ki je imela čisto boljševiški značaj. Ampak z uspehom se ta stavka ne more ponašati, ker jo je vlada zatrla s tem, da je železniški polk prevzel ves promet (železnice) v svoje roke, vojaki brzojavnega polka pa vse pošne in brzojavne urade. In tako se je stavkarjem odvzelo glavno orožje iz rok.

**n. Neredi na Rumunskem.** Na Rumunskem se stavke vedno bolj širijo in na več krajih je prišlo do ostrih konfliktov med stavkajočimi in vojaštvom. Delavstvo zahteva, da se takoj izvrši splošna demobilizacija, ker sicer proglasi splošno stavko. Nihče ne ve, kako se bodo razmere razvile v tej državi, kjer je vse tako napeto, da vsak hip lahko struna počni.

## Razno.

**r. Verižniki z mlekom.** Dunajski listi poročajo, da je bilo o božičnih praznikih na Dunaju več mleka kakor po navadi. Ustavljeni so bili vsi osebni vlaki, vsled česar niso mogli verižniki na deželo, da bi prekupovali mleko.

**r. 300 cerkva oropanih** je bilo v preteklem letu v Šleziji in na Moravskem. Roparji niso posegali toliko po zlatu in po srebru kakor po oltarskem perilu.

**r. Pomanjkanje stanovanj** je tudi v Berlinu veliko. Od mestnega stanovanjskega urada išče stanovanje 21.000 strank, na razpolago jih je samo 200.

**r. Preveč uradnikov v Avstriji.** Avstrija je pred vojno povsod usiljevala nemško uradništvo. Nemca si videl na najvišjih državnih mestih na Češkem, v Sloveniji, v južnih Tirolih, v Bosni in v Dalmaciji. Pa ne samo po najboljšem kruhu, marveč tudi že po srednjedobrem so segali Nemci in izpodrivali po uradih Slovane. Zlasti veliko Nemcev je bilo med oficirji avstro-ogrskje armade, kjer za Slovana ali Nenemca skoraj sploh ni bilo mesta. Slo-



venec sploh ni mogel biti imenovan za generala, razun če se je ponemčuril. Po smrti Avstrije so odslovile nenemške dežele bivše monarhije v večji ali manjši meri vse nesposobne in nepotrebne nemške uradnike. Od vseh vetrov in od vseh strani so skupaj lezli uradniki v avstrijski republiki. Država jih je veliko prevzela, a zelo mnogo jih je ostalo brez kruha. Sedaj poročajo iz Dunaja, da bodo število uradnikov zopet znatno skrčili, ker sicer država propade že samo zaradi izdatka za uradništvo. Pred vojno je namreč porabila Avstrija v vseh deželah za uradnike le 650 milijonov kron na leto, sedaj potrebuje samo Nemška Avstrija zanje štiri milijarde in 100 milijonov kron. Baje je posegla mednarodna reparacijska komisija v uradniško vprašanje Avstrije in zahteva odpust vsega nepotrebnega uradništva.

r. Čehi se pritožujejo, da plačajo zagrebške banke za njihove kolkovane krome le K 1.20, dočim jih prodajajo po K 1.80. Mnenja smo, da je njihova pritožba upravičena, ker je tako postopanje navadno oduševstvo.

r. Cerkevni razkol na Češkem. Na posvetovanju reformirane češke duhovščine v Pragi je

bilo z veliko večino sklenjeno, da se češka duhovščina odcepi od rimske cerkve, in da se ustanovi lastna češka narodna cerkev.

r. Amerikanci se sedaj lahko vračajo domov le preko Marseilla in preko Italije. Pot preko Francoske in Švice je zabranjena, preko Nemčije je tudi potovanje zvezano z največjimi težavami.

r. Milijonarji v Ameriki. Pred vojno je bilo v Združenih državah severno-ameriških 20.000 milijonarjev, sedaj jih je pa že 32.000. To je veliko, ali sorazmerno je pri nas v vojni postalo več ljudi milijonarjev, kot v Ameriki, in ljudje hočejo še dalje bogateti na račun drugih. Z ene strani preveliko bogastvo, z druge strani pa prevelika revščina. Da tak razvoj ni pravilen, je

jasno, kakor je tudi jasno, da to ne vodi k dobremu in da bo treba marsikaj ukreniti, da se te nezdrave razmere, ki jih je razvila vojna, popravijo.

r. Zločini Bele Kuna. Madžarski boljševik Bela Kun je agitiral že l. 1916. za boljševizem, in to med avstro-ogrskimi vojnimi ujetniki. Svoje sorjake je silil na vse mogoče načine, da bi postali boljševiki, ter je med drugim tudi zakrivil, da je poginilo 200.000 madžarskih vojnih ujetnikov vsled kužnih bolezni.

r. Strahovlada na Ruskem. Po moskovski uradni statistiki je bilo na Ruskem samo v prvih treh mesecih pretečenega leta od boljševikov ustrujenih 14.000 oseb.

## Tiskovna zadruga v Ljubljani

## Primešaj „MASTIN“ krmi.

priloga sledeče knjige in časopise:

Dostojevskij: Besi. Roman v dveh knjigah. Broš. 30 K, vez. 40 K, poštnina 1.40 K.  
Goncourt: Dekle Eliza. Roman. Broš. 8.50 K, vez. 11 K, pošt. 70 v.  
Joa. Jurčič, Zbrani spisi. I. zv. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 15 K, poštnina 1.20 K.  
Stritarjeva Antologija. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 16 K, vez. 20 K, pošt. 1.20 K.  
Cvetko Golar: Rožni grm. Broš. 6 K, vez. 9 K, pošt. 70 v.  
Fran Milčinski: Tolovaj Mataj. Pravljica. Vez. 10 K, pošt. 1 K.  
A. Sič: O slov. narodnih nošah. K 3.50, pošt. 50 v.  
A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del K 12, pošt. 80 v.  
Dr. Al. Zalokar: O ljudskem zdravju. Broš. 4 K, p. 70 v.  
Dr. B. Derč: Dojenček, njega negovanje in prehrana. Broš. 4 K, pošt. 70 v.  
Dr. J. Demšar: Spolne bolezni. Broš. 6 K, pošt. 70 v.  
Ljubljanski Zvon. Izhaja vsak mesec in prinaša povesti, pesmi in razne članke. Celoletna naročnina znaša 70 K.



Knjige in Ljub. Zvon se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žretja, potem se pospešuje redilnost, vsled tega težka živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konsumna društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketov) Mastina za 20.50 K poštnine prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prvo pošto na vse kraje sveta.

## Dobri orodni kovači

za izdelovanje poljedelskega orodja (plužnih delov, lopat, sekir itd.)

se sprejmejo v delo ob ugodnih pogojih v jeklarni na Ravnah

(Guštanj-Ravne, Koroško, Jugoslavija).

Vpoštevali se bodo le kovači, ki so že izdelovali poljedelsko orodje na vodnih kladivih; zglasiti se je pismeno prilože naj se prepisi izpričeval.

<b>Delniška glavnicar</b> <b>K 30,000.000</b>	<b>Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana</b>	<b>Rezerve: okrog</b> <b>K 10,000.000</b>
<b>Centrala: Trst.</b> <b>Sprejema:</b> Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega. <b>Kupuje in prodaja:</b> Devize, valute, vrednostne papirje itd.	<b>Podružnice:</b> Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metkovič, Opatija, Split, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj. <b>Eskontira:</b> Menice, devize, vrednostne papirje itd. <b>Izdaja:</b> Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. <b>Daje predjme:</b> na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.	<b>Prevzema:</b> Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje. <b>Brzjavni naslov: Jadranska.</b> <b>Telefon št. 257.</b>

## LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

# Poziv k subskripciji novih delnic.

Vsled sklepov občnih zborov delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani z dne 5. maja in 21. decembra 1919 v to pooblaščen, je sklenil upravni svet na temelju odobrenja Poverjeništvu za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani od 27. oktobra 1919, št. 9068, v svoji seji dne 21. decembra 1919 provesti zvišanje delniške glavnice

**od SHS K 20,000.000.— na SHS K 30,000.000.—**

z izdajo

**25.000 novih delnic po SHS K 400.— nom. v skupnem znesku K 10,000.000.—**

pod sledečimi pogoji:

- Subskripcija novih delnic se vrši od 15. do 31. januarja 1920
  - pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah;
  - pri Hrvatski trgovinski banki v Zagrebu in njeni podružnici v Osijeku;
  - pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah v Čehoslovaški in
  - pri Podružnici Živnostenske banke na Dunaju v Nemški Avstriji.
- Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsakih 5 starih 2 novi delnici à K 400.— nom. po SHS K 700.— tel quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji. Odlomki delnic se pri tem ne vpoštevajo.
- Novim interesentom se ponudi ostanek 5000 delnic à K 400.— nom. kakor tudi morebitni ostanek dosedanjim delničarjem pripadajočih delnic, ki jih isti ne subskribirajo, po SHS K 900.— tel quel, ki so plačljive naenkrat pri subskripciji.
- Novo delnice so deležne čistega dobička za leto 1920 ter opremljene s kuponom za leto 1920.
- Pri subskripciji se morajo predložiti subskripcijskemu mestu v zgoraj navedenem roku plašči starih delnic v svrhu označbe, da je pravica do opcije izvršena, dočim imajo imetniki delnic zadnjih 2 emisij, katerih izdaja vsled tehničnih zaprek ni bila do sedaj mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadavnih pismenih priglasnic in začasnih potrdil o vplačanih delnicah.
- Od azijskega kurznega dobička nove emisije se dodeli po odbitku stroškov in doklad te emisije SHS K 1,000.000.— pokojninskemu zakladu banke, ostanek pa pripade azijskemu rezervnemu zakladu banke.
- Novo delnice se izročijo subskribentom tekom leta 1920 proti izročitvi začasnih potrdil, oziroma obračunov o subskribiranih delnicah.
- Repaticijo delnic, določenih za nove delničarje, si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1919.

**Upravni svet Ljubljanske kreditne banke.**